

ผลกระทบและโอกาสช่องทางส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวประเทศไทย:

กรณีศึกษาภาคตะวันออก

The Impact and Opportunities of Tourism in Thailand: A Case Study of the Eastern Region

แพรวา ธนะพิรุฬห์¹, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล² และ อัครมณี สมใจ³

Parewa Tanapiroon¹, Chandej Charoenwiryakul² and Akramanee Somjai³

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2,3}

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

E-mail: chandej.ch@ssru.ac.th²

Received: 2023-01-18; Revised: 2023-03-21; Accepted: 2023-03-23

บทคัดย่อ

สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางมาประเทศไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ลดลงจากปี 2562 ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวที่สำคัญ คือ ธุรกิจท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ระดับผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย และ 2. ระดับโอกาสช่องทางส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชากรที่อาศัยในจังหวัดภาคตะวันออก ปี 2562 จังหวัดภาคตะวันออก 7 จังหวัด จำนวน 420 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครื่องชีและมอร์แกน วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ธุรกิจรถทัวร์โดยสารได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มากที่สุด รองลงมาคือ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจท่องเที่ยวภายในและต่างประเทศ ธุรกิจอาหาร และการจ้างงาน ตามลำดับ และ 2) ด้านบทบาทของภาคเอกชนสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ มีโอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย รองลงมาคือด้านการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีมาตรฐานและสุขอนามัย และอนุรักษ์ธรรมชาติ ด้านการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมของแต่ละธุรกิจ และด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเอกชน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรวางแผนเพื่อลดผลกระทบและช่วยเสริมสร้างโอกาสช่องทางส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: ไวรัสโควิด-19, ธุรกิจท่องเที่ยว

Abstract

Thailand's tourism situation from the situation of the spread of the COVID-19 virus As a result, the number of foreign tourists who traveled to Thailand in the first quarter of 2020 decreased from the year 2019. The business that was mainly affected by the aforementioned

situation was the tourism business. The objectives of this research were to study 1. the level of impact on the tourism business in Thailand and 2. The level of opportunities and channels to promote Thailand's tourism business using quantitative research methods Data were collected by a questionnaire from the population living in the eastern provinces in 2019, 7 eastern provinces, totaling 420 people, by defining the sample using Krazy and Morgan tables. Analyzed by descriptive statistics. The results showed that 1) bus business was most affected by the spread of the COVID-19 virus, followed by hotel business, domestic and international tourism business, food business and employment respectively, and 2) The role of the private sector in building confidence among tourists and service users There is an opportunity to promote Thailand's tourism business, followed by support for community tourist attractions that meet standards and hygiene. and preserve nature in preparation of preparation plans for each business and the potential development of private personnel.

Keywords: COVID-19 Virus, Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ มากมาย สามารถสร้างงานรวมถึงการพัฒนาบุคลากร และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และจะยิ่งเพิ่มความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการจะพัฒนาให้กลายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของโลกได้ ซึ่งจากรายงานผลการจัดอันดับประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด 10 อันดับแรก ที่จัดอันดับโดยองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวจากทั่วโลกใน ระหว่างปี พ.ศ. 2559 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเยือนประเทศมากเป็น อันดับที่ 9 ของโลก (จำนวน 32.6 ล้านคน) เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2558 ร้อยละ 8.9 ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศสเปน

จากการศึกษาผลกระทบธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย วิกฤตโควิด-19 เกิดการถดถอยของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากสถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางมาประเทศไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ลดลงซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การท่องเที่ยวทั่วโลก จากรายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ระบุถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกว่า จากผลกระทบของโควิด-19 ที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปลายปี 2562 ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลกเติบโตลดลงในไตรมาสแรกของปี 2563 ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 22.7 โดยธุรกิจ การบินและธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบในลำดับต้น ๆ จนทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างดำเนินมาตรการทุกด้าน ได้แก่ มาตรการด้านการเงินและ

การคลัง และการจ้างงานเพื่อบรรเทา ผลกระทบที่เกิดขึ้น พบว่า ประชาชนไทยมีการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศลดลง และมูลค่าการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวในช่วงไตรมาส 1/2563 เป็นผลจากหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในประเทศที่เกิดการชะลอ และ ที่สำคัญคือ การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่หรือโควิด-19 (Covid-19) ที่ส่งผลกระทบต่อ ความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงระดับผลกระทบและ โอกาสในการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับนำไปปรับปรุงพัฒนาเพื่อลดผลกระทบและสร้างโอกาสให้กับธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับโอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับธุรกิจการท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางมาประเทศไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ลดลงจาก ช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ร้อยละ 38.01 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชีย ตะวันออกมีจำนวนมากที่สุด 3.73 ล้านคน แต่ก็เป็นภูมิภาคที่มีจำนวน นักท่องเที่ยวลดลงในอัตราสูงสุดร้อยละ 46.12 จากช่วงเวลาเดียวกัน ของปี 2562 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทย สูง 3 อันดับแรกคือ นักท่องเที่ยวจีน มาเลเซีย และ รัสเซีย ตามลำดับ และที่สร้างรายได้สูงสุดให้กับประเทศไทยยังคงเป็นนักท่องเที่ยวจีน รองลงมา ได้แก่ รัสเซีย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกาและเยอรมัน ตามลำดับ แต่รายได้จากทุกประเทศลดลง เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2562 โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีน ที่ลดลงถึงร้อยละ 63.96

กรุงเทพฯ ยังคงเป็น จังหวัดท่องเที่ยวยอดนิยมอันดับหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทยตามมาด้วยภาคเหนือ และภาคตะวันตก ตามลำดับ แต่การใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย 3 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพฯ ภาคใต้และ ภาคเหนือ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การท่องเที่ยวทั่วโลก จากรายงานขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ระบุว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกว่า จากผลกระทบของโควิด-19 ที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปลายปี 2562 ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลกเติบโตลดลงในไตรมาสแรกของปี 2563 ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 22.7 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 และต่อเนื่องมาจนถึงเดือนเมษายน 2563 ที่จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเฉพาะในเดือนเมษายนลดลง มากถึงร้อยละ 97 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปี 2562 ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการที่ทุกประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างใช้มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างกันเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยธุรกิจการบินและธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบในลำดับต้น ๆ จนทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างดำเนินมาตรการทุกด้าน ได้แก่ มาตรการด้านการเงินและการคลัง

และการจ้างงานเพื่อบรรเทา ผลกระทบที่เกิดขึ้น พบว่า ประชาชนไทยมีการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศลดลง และมูลค่าการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวในช่วงไตรมาส 1/2563 เป็นผลจากหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในประเทศที่เกิดการชะลอ และ ที่สำคัญคือ การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ โควิด-19 (Covid-19) ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยว และเป็นเหตุให้รัฐบาลประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 เพื่อควบคุมการระบาดของโควิด-19

มาตรการหนึ่งที่สำคัญ คือ การปิดสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว การห้ามการเดินทางระหว่างจังหวัดที่ไม่จำเป็น และการขอความร่วมมือสถานประกอบการให้พนักงานทำงานในที่พักอาศัย (Work from home) สถานการณ์การระบาดและมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศให้ชะลอตัวอย่างรุนแรงโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการประกาศผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ไตรมาส 1/2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ -1.80

สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยมีการประเมินพบว่า จะส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทยในปี 2563 ที่จะลดลง เหลือเพียง 18 ล้านคน หรือลดลงร้อยละ 54.6 และน่าจะส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงเศรษฐกิจไทย ที่มีการคาดการณ์ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จะลงจากร้อยละ 2.7 เหลือร้อยละ -0.8 โดยมีแนวโน้มที่สถานการณ์จะกลับมาฟื้นตัวในช่วงไตรมาส 4 หากพิจารณาประเทศที่มีภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยอ้างอิงตัวเลขตามรายงาน ของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (World Travel and Tourism Council : WTTC) จะเห็นว่า อุตสาหกรรมการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี 2561 สร้างเม็ดเงินให้กับเศรษฐกิจโลก ประมาณ 8.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.4 ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของโลก แต่เมื่อนำสัดส่วนของธุรกิจการท่องเที่ยวใน GDP มาเปรียบเทียบกับพบว่า ประเทศที่ได้รับผลกระทบ จาก COVID-19 มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของโลก คือ ประเทศไทย โดยคิดเป็นร้อยละ 22 ของ GDP ของประเทศ (สยามรัฐออนไลน์, 2563)

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่อาศัยในจังหวัดภาคตะวันออก ปี 2562 จังหวัดภาคตะวันออก 7 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดจันทบุรี 537,698 คน จังหวัดฉะเชิงเทรา 720,113 คน จังหวัดชลบุรี 1,558,301 คน จังหวัดตราด 229,958 คน จังหวัดปราจีนบุรี 494,680 คน จังหวัดระยอง 734,753 คน จังหวัดสระแก้ว 566,303 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยใน 7 จังหวัด ภาคตะวันออก การคำนวณขนาดตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร ได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 รวมทั้งสิ้น จำนวน 420 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามผ่านการทดสอบความเชื่อถือได้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha) 0.797

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลในภาคสนาม (Field Data Collection) โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างกระจายไปตามแต่ละจังหวัด ที่อาศัยใน 7 จังหวัด ภาคตะวันออก แบ่งจำนวนเท่า ๆ กัน จังหวัดละ 60 คน เพื่อให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณง่ายและสะดวก รวมทั้งสิ้น 420 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อวิเคราะห์ระดับผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และโอกาสช่องทางส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย

ระดับผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
ธุรกิจท่องเที่ยวภายในและต่างประเทศ	4.66	0.62	มากที่สุด	
การลงทุนทางธุรกิจสายการบินปิดตัวลง	4.66	0.176	มากที่สุด	6
การผลิตของที่ระลึกปิดกิจการ	4.80	0.04	มากที่สุด	2
ตัวแทนการจัดทำตู้เครื่องบินยกเลิกกิจการ	4.77	0.074	มากที่สุด	3
การร่วมลงทุนการท่องเที่ยวต่างประเทศยกเลิก	4.68	0.115	มากที่สุด	5
ตัวแทนการจัดทำหนังสือเดินทางท่องเที่ยวปิดร้าน	4.60	0.185	มากที่สุด	8
ตัวแทนจำหน่ายปิดกิจการ	4.62	0.164	มากที่สุด	7
ยกเลิกการขายนำเที่ยว	4.69	0.146	มากที่สุด	4
บริษัทนำเที่ยวปิดตัวลง	4.81	0.162	มากที่สุด	1
ธุรกิจโรงแรม	4.68	0.43	มากที่สุด	
ยกเลิกการจองที่พัก	4.69	0.133	มากที่สุด	5
ยกเลิกการเดินทาง	4.63	0.090	มากที่สุด	6
เลื่อนการเดินทางไม่มีกำหนด	4.77	0.108	มากที่สุด	4
พนักงานโรงแรมลาออก	4.88	0.189	มากที่สุด	1
โรงแรมมีภาระค่าใช้จ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าพนักงาน	4.86	0.253	มากที่สุด	2
โรงแรมยกเลิกการเข้าพักเพราะเข้าพักจำนวนน้อย	4.56	0.156	มากที่สุด	7
นักท่องเที่ยวขอต่อรองราคาเข้าพัก	4.55	0.154	มากที่สุด	8

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
โรงแรมเกิดปัญหาภายในทางธุรกิจ	4.84	0.204	มากที่สุด	3
ธุรกิจรถทัวร์โดยสาร	4.74	0.82	มากที่สุด	
แข่งขันกันหลายบริษัท	4.90	0.288	มากที่สุด	2
ยกเลิกรายการเที่ยว	4.93	0.073	มากที่สุด	1
การลงทุนชะลอตัว	4.72	0.262	มากที่สุด	7
พนักงานลาออก	4.62	0.272	มากที่สุด	8
ค่าตอบแทนพนักงานลดลง	4.80	0.375	มากที่สุด	4
บริษัทร่วมลงทุนถอนหุ้นส่วน	4.89	0.233	มากที่สุด	3
กฎระเบียบภาครัฐเข้มงวด	4.76	0.226	มากที่สุด	5
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสูงขึ้น	4.74	0.214	มากที่สุด	6
ธุรกิจอาหาร	4.64	0.62	มากที่สุด	
วัตถุดิบราคาสูง	4.61	0.80	มากที่สุด	8
กฎระเบียบภาครัฐเข้มงวด	4.65	0.88	มากที่สุด	5
การปรับตัวราคากลางไม่แน่นอน	4.67	0.77	มากที่สุด	4
พนักงานลาออก	4.73	0.74	มากที่สุด	2
ค่าจ้างค่าตอบแทนตกต่ำ	4.64	0.89	มากที่สุด	6
แหล่งปลูก ผลิตปิดตัวลง	4.89	0.88	มากที่สุด	1
การแข่งขันเอาเปรียบทางการลงทุน	4.72	0.72	มากที่สุด	3
ไม่มีความเป็นธรรมเท่าเทียมธุรกิจ	4.62	0.61	มากที่สุด	7
การจ้างงาน	4.56	0.58	มากที่สุด	
ค่าแรงต่ำ	4.66	0.176	มากที่สุด	5
ระเบียบข้อบังคับบริษัทจ้างงาน	4.80	0.04	มากที่สุด	1
ไม่มีแผนการจ้างงาน	4.77	0.074	มากที่สุด	2
พนักงานขาดแรงจูงใจ	4.68	0.115	มากที่สุด	4
พนักงานขาดทักษะมาตรฐาน	4.60	0.185	มากที่สุด	7
พนักงานการศึกษาต่ำ	4.62	0.164	มากที่สุด	6
พนักงานไม่มีบุคลิกภาพเหมาะสม	4.69	0.146	มากที่สุด	3
ปัญหาทางการเมือง	4.58	0.68	มากที่สุด	8

จากตารางที่ 1 พบว่า ธุรกิจรถทัวร์โดยสารได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ ธุรกิจโรงแรม ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.43) ธุรกิจท่องเที่ยวภายในและต่างประเทศ ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.62) ธุรกิจอาหาร ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.62) และการจ้างงาน ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ระดับโอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย พบว่า โอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย ด้านบทบาทของภาคเอกชนสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.74) รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีมาตรฐานและสุขอนามัย และอนุรักษ์ธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.84) ด้านการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมของแต่ละธุรกิจ ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.68) ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเอกชน ($\bar{X} = 4.44$, S.D = 0.22)

อภิปรายผล

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยพบว่า ธุรกิจรถทัวร์โดยสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.82) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลกระทบการท่องเที่ยวทางด้านการธุรกิจทางบกที่รถทัวร์โดยสารได้รับผลกระทบมากที่สุดซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญเร่งด่วนของการท่องเที่ยวภาคตะวันออกของประเทศไทย จะต้องมีการต่าง ๆ เพื่อออกมาแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจรถทัวร์โดยสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วิเทพ วาตะวุฒิ และรักษ์พงศ์ วงศาโรจน์ (2561) ศึกษาเรื่องบทบาทสายการบินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นทุกวัน บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ และอภิปรายถึงความสำคัญของบทบาทสายการบินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากอุตสาหกรรมการบินเป็นตัวจักรหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เลือกช่องทางการเดินทางโดยเครื่องบิน วัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนใหญ่ โดยที่การท่องเที่ยวได้สร้างรายได้มหาศาลแก่ประเทศนั้น แต่ในทางกลับกันก็ได้สร้างความเสื่อมโทรมต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้นเช่นกัน ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านบวกและด้านลบใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อม จากการกระทำของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น สายการบิน ผู้โดยสาร สายการบิน ผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่น หรือคนในท้องถิ่นนั้นเอง โดยสายการบินควรมึบทบาทในการสร้าง ความตระหนักและความตั้งใจร่วมมือทั้งต่อผู้บริหารสายการบิน และผู้โดยสารสายการบินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนใน 3 มิติคือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

โอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย พบว่า ทางด้านบทบาทของภาคเอกชนสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.74) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า โอกาสส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยทางด้านบทบาทของภาคเอกชนสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ มีความสำคัญและในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งขอเพียงภาครัฐมีการประสานของความร่วมมือ และรับการเป็นหุ้นส่วนจากภาคเอกชน สามารถทำให้การท่องเที่ยวในและต่างประเทศของประเทศไทย มีความมั่นคงยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรัชฤช ศุทธิเวทิน และภูเกริก บัวสอน (2562) ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นแซด ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า 1) กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นแซด ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) แนวทางกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นแซดในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ การโฆษณาผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร การขายโดยบุคคลผ่านช่องทางออนไลน์ และการส่งเสริมการขายด้วยวิธีการลดราคา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. ควรมีการปรับตัวทั้งด้านส่วนผสมทางการตลาดและการจัดการทรัพยากร บุคคล จากผลการวิจัยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรปรับกระบวนการภายในของกิจการ ด้านส่วนผสมทางการตลาดควร เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ ๆ และมีการทดลองจัดทำโปรโมชั่นอยู่เสมอเพื่อกระตุ้นยอดขาย ด้านการจัดการทรัพยากร บุคคล ควรให้ความสำคัญ
2. ควรมีจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ ประกอบด้วยควรมีการขยายไหล่ทาง ซ่อมแซม ถนน แนวกันทางโค้ง ป้าย ไฟสัญญาณ ให้พร้อมใช้งาน รวมถึง มีมาตรการควบคุมความเร็วในการขับ
3. ควรมีการปรับเปลี่ยนรายการบ้างเพื่อตอบสนอง ความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยจะปรับให้อยู่ในจำนวนวัน และราคาที่พักท่องเที่ยวยอมรับได้
4. ด้านสายการบินควรมีบทบาทในการสร้าง ความตระหนักและความตั้งใจร่วมมือทั้งต่อผู้บริหารสายการบิน และผู้โดยสารสายการบินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนใน 3 มิติคือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
5. ควรส่งเสริมกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยว
6. ควรส่งเสริมการดำเนินการปั่นจักรยานท่องเที่ยว จะเป็นโอกาสให้เกิดธุรกิจ ขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้เกิดขึ้นกับคนในท้องถิ่น ในส่วนของภาครัฐควรมี การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสภาพแวดล้อมต่าง ๆ พร้อมกับการสนับสนุนกิจกรรมของคนใน ท้องถิ่น
7. จัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจ จะได้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สมดุลระหว่างทุกฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
8. ควรให้ความสำคัญด้านสวัสดิการพนักงาน และการวางแผนด้านแรงงานสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บริษัทในระยะยาวเพื่อรองรับการเปิดอาเซียน และการดำเนินกิจการธุรกิจนำเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นแซดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ การโฆษณาผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร การขายโดยบุคคลผ่านช่องทางออนไลน์ และการส่งเสริมการขายด้วยวิธีการลดราคา

2. ควรมีการศึกษาผลกระทบด้านผลการดำเนินงานของกิจการของธุรกิจท่องเที่ยวในด้านลูกค้าชาวต่างประเทศ เป็นแขก/นักท่องเที่ยว ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองในระดับมาก จึงส่งผลให้รายได้ / ยอดขายของกิจการได้รับ

3. ควรมีการศึกษาการแก้ไขปัญหา คือการหาทางออกร่วมกันระหว่างความสมดุลของความมั่นคงทางสุขภาพและสร้างศักยภาพในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

4. ควรมีการศึกษาผลกระทบทางการท่องเที่ยวต่อชุมชนรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี ผลกระทบทางการท่องเที่ยวด้านบวกที่มีผลมากที่สุด คือ เกิดการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวไปสู่ประชาชนในพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- พรพรหมกฤษ ศุทธิเวทิน และภูเกริก บัวสอน. (2562). กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของประชากรรุ่นแซตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 11(1), 99-110.
- ภัทรพร อาวีขนากร. (2558). ปัจจัยทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิเทพ วาทะวุฒิ, รัชพงศ์ วงศาโรจน์. (2561). บทบาทสายการบินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 315-331.
- วุฒิพันธ์ สันติมิตร. (2557). การจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะช้าง จังหวัดตราด (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สยามรัฐออนไลน์. (2563). โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยเป็นอันดับหนึ่งของโลก. ค้นเมื่อ 3 เมษายน 2565, จาก <https://siamrath.co.th/n/146002>
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2017). *อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. ค้นเมื่อ 3 เมษายน 2565, จาก http://www.elfhs.ssru.ac.th/chantouch_wa/pluginfile.php/438/block_html/content/A7.pdf